

**PROIECT CANDIDATURĂ
CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII**

Motto:

Totul sub semnul integrității!

Judecător,

RAMONA GRAȚIELA MILU

Curtea de Apel Brașov

2022

Câteva cuvinte despre mine. De ce eu, de ce acum?

Sunt judecător la Curtea de Apel Brașov.

Am o experiență profesională de aproape 20 de ani, exclusiv ca judecător. De 9 ani sunt judecător în cadrul Curții de Apel Brașov din care 6 ani am fost președinte al Secției contencios administrativ și fiscal. Sunt membru ales al colegiului de conducere al acestei curți de apel.

După absolvirea Facultății de Drept din cadrul Universității București (1997-2001), am urmat Institutul Național al Magistraturii (2002-2004) fiind numită judecător stagiar la Judecătoria Brașov, iar ulterior judecător definitiv în cadrul aceleiași instanțe. Am fost 5 ani vicepreședinte al Judecătoriei Brașov și tutore de practică al auditorilor de justiție în cadrul acestei instanțe din 2007 până în 2019.

Am participat la numeroase activități de formare profesională, naționale sau europene, activități interprofesionale, schimburi de experiență, ceea ce, cred eu, mi-a lărgit perspectiva oferindu-mi posibilitatea de a compara modul de funcționare al sistemelor judiciare. Sunt membru al Asociației Judecătorilor Europeni de Drept Administrativ și al Forumului pentru Mediu al Judecătorilor Europeni.

O să punctez ultimul schimb de experiență în cadrul EJTN la care am participat în noiembrie 2021 la Tribunalul Administrativ Regional din Toscana, unde am avut ocazia să cunosc avantajele specializării, respectiv al instanțelor specializate administrative (așa cum sunt în majoritatea statelor europene) dar și avantajele digitalizării (jurisdicția administrativă este complet digitalizată în Italia din 2017).

Relevante pentru a ilustra implicarea mea în eficientizarea activității judiciare este contribuția ca expert judecător în cadrul proiectului coordonat de CSM: “TAEJ- Transparență, accesibilitate și educație juridică” unde am participat la redactarea și diseminarea *Ghidului de bune practici privind relația sistemului judiciar cu celelalte*

profesii juridice, în special avocați (2019-2021). Totodată am fost expert în cadrul proiectului ”Medierea pentru judecători și procurori ” – Mecanismul Financiar Norvegian 2009-2014.

Consider că unificarea practicii judiciare și un act de justiție previzibil trebuie să ne preocupe în mod esențial. În calitate de președinte al secției contencios administrativ și fiscal am organizat pe durata a 6 ani întâlnirile trimestriale la nivelul curții de apel și am reprezentat instanța la întâlnirile dintre președinții de secții și reprezentanții Înaltei Curți de Casație și Justiție în materia contenciosului administrativ și fiscal, valorificând astfel mecanismele de unificare a practicii judiciare reglementate de Consiliu prin regulament.

Am participat în comisia de concurs de promovare efectivă din vara anului 2021 astfel că pot exprima o opinie pertinentă asupra eficienței actualei reglementări.

De-a lungul anilor am formulat numeroase propuneri privind eficientizarea activității administrativ judiciare, puncte de vedere privind oportunitatea unor propuneri de reglementare cu privire la evaluarea magistraților, promovare, digitalizare, eficientizare Ecris, echilibrare încărcătură, standardizare activități administrative.

Consider că acest parcurs profesional mi-a permis acumularea unei experiențe consistente dar și exercițiul unei radiografii constante a problemelor cu care se confruntă sistemul judiciar, atât din punctul de vedere al activității administrativ judiciare cât și al provocărilor din ce în ce mai mari ale activității de judecată, al practicii neunitare și al mecanismelor procedurale sau administrative de identificare și unificare a practicii judiciare.

Esențial pentru prezentul demers este faptul că sunt conectată la problemele reale și concrete ale judecătorului dar și ale instanței, preocuparea mea constantă fiind identificarea și implementarea acelor soluții pentru eficientizarea activității judiciare, simplificarea activităților administrative, echilibrarea încărcăturii și eliminarea inechităților, transparență decizională, asigurarea unui climat armonios de muncă, bazat pe cooperare și comunicare, creșterea profesionalismului dar și a imaginii justiției.

Status quo, o radiografie a stării actuale a sistemului judiciar

În mod regretabil, la adresa **actualului Consiliu** se vorbește prea des despre un blocaj instituțional, de lipsa acută a unei strategii privind resursa umană cu consecințe asupra volumului de activitate și implicit a calității actului de justiție, de polarizarea excesivă a opiniilor în interiorul acestui organism colegial. În mod esențial, se impută actualului Consiliu îndepărtarea de voința reală a magistraților în ce privește teme majore: Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, răspunderea disciplinară, evaluarea profesională, delegările, transferurile, promovările în funcții de conducere și de execuție, promovarea la Înalta Curte de Casație și Justiție, statutul de judecător european.

Vulnerabilitățile sistemului judiciar reflectate în ultimul Raport privind starea justiției făcut public sunt, în mare măsură, consecințele lipsei de coerență și de congruență ale Consiliului: scheme de personal neadaptate la volumul de activitate, necesitatea stabilirii unui volum optim de activitate pentru judecători și pentru personalul auxiliar de specialitate prin reevaluarea programului privind volumul optim de activitate; neasigurarea unui raport de 2 grefieri/judecător, neechilibrarea schemelor de personal prin raportare nu numai la numărul cauzelor înregistrare, ci și la specificul, respectiv complexitatea acestora; dezvoltarea aplicației ECRIS și adaptarea acesteia necesităților actuale ale instanțelor, modificărilor legale și regulamentare, pentru a reflecta în mod real situația instanțelor de judecată, din perspectiva volumului și complexității activității; achiziționarea unor programe informatice care să permită transcrierea în mod direct a dezbaterilor din ședințele de judecată, inclusiv a audierilor de părți, martori, prin raportare la exigențele procedurale vizând consemnarea acestora. O altă problemă recurentă a sistemului judiciar constă în subfinanțare, lipsa resurselor materiale adecvate desfășurării activității, remediul propus fiind o reiterare a soluției care s-a regăsit în proiectele tuturor membrilor Consiliului actual, respectiv autonomizarea financiar-bugetară prin preluarea bugetului de către Consiliu.

Totodată se menționează problema cronică cu care se confruntă sistemul judiciar, respectiv inflația, instabilitatea și lipsa de coerență a cadrului legislativ, de unde și necesitatea unei intervenții mai energice a Consiliului în limitele competențelor sale constituționale în asigurarea coerenței cadrului legislativ, unificarea practicii judiciare, eliminarea inflației de cauze și eficientizarea activității judiciare.

În termeni de responsabilitate, **revocarea membrilor Consiliului**, ca mijloc de sancționare a unor derapaje, este, în continuare, aproape imposibil de realizat.

Practica **votului nul/lipsa de cvorum** în cadrul Consiliului provoacă nemulțumire în rândurile magistraților, fiind percepută ca o lipsă de asumare a răspunderii.

Inspekția Judiciară este percepută uneori ca o amenințare din interiorul sistemului judiciar și ca un instrument de presiune.

Problema acută cu care ne confruntăm în prezent este **depopularea instanțelor**. Sunt puțini cei care mai doresc să promoveze efectiv în funcții de execuție, context în care, poate, ar trebui evaluată noua **modalitate de promovare în funcții de execuție**.

Modalitatea de promovare în funcții de conducere ar trebui reevaluată în contextul în care numeroase funcții de conducere sunt ocupate prin delegări iar evaluarea la proba de concurs constând în susținerea proiectului este considerată subiectivă.

Nemulțumire în rândul colegilor provoacă și lipsa unei reglementări ori a unor practici administrative unitare și transparente de **realizare a delegărilor și detașărilor** ori a unor criterii obiective și a unei politici previzibile privind **transferurile**.

Nivelul de încredere în sistemul judiciar este legat indisolubil de maniera de funcționare a Consiliului Superior al Magistraturii, existând riscul ca percepția publică a unui sistem măcinat de războaie interne și incertitudine să producă nu doar un adevărat **exod din magistratură** al celor care îndeplinesc condițiile de pensionare dar și pericolul **scăderii atractivității profesiei de magistrat** pe viitor, cu evidente consecințe asupra calității resursei umane.

QUO VADIS? PRINCIPALELE OBIECTIVE

- I. Apărarea independenței judecătorului**
- II. Calitatea vieții în instanță**
- III. Responsabilitate, eficiență, transparență în activitatea Consiliului.**

I. Apărarea independenței judecătorului

Conform Constituției, Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției. Independența justiției este un beneficiu pentru societate fiind garanția esențială pentru respectarea drepturilor omului. Importanța independenței justiției este nu doar recunoscută unanim, ci și consacrată legislativ atât prin Constituție cât și prin legile care reglementează domeniul justiției.

1. Legile justiției sunt din nou în dezbatere publică, rolul Consiliului în avizarea acestor acte normative fiind esențial. Consiliul trebuie să se implice activ în dialogul cu Ministrul Justiției și cu Parlamentul, prin comisiile de specialitate, pentru a propune, în acord cu nevoile sistemului judiciar, modalitățile concrete privind modificările instituționale ce se impun.

Consultarea corpului magistraților va trebui să fie reală și efectivă, iar maniera de consultare comportă îmbunătățiri sub aspectul colectării opiniilor și a prelucrării acestora.

2. Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție a fost desființată, soluția legislativă promulgată în 12.03.2022 fiind deja amplu dezbătută în societatea civilă și în rândurile magistraților. Consider că nu este necesară o structură separată de investigare a magistraților, iar presupusele derapaje ale DNA pot fi remediate de instanțe.

3. Inspecția Judiciară ar trebui reformată, prin diminuarea rolului șefului instituției în sensul trecerii atribuțiilor de adoptare a regulamentelor și de numire a inspectorilor în competența Consiliului prin secțiile sale. E nevoie de o transparentizare a activității Inspecției Judiciare, prin publicarea soluțiilor de clasare și de respingere a sesizărilor

disciplinare, în vederea asigurării unei practici unitare și a responsabilizării inspectorilor judiciari. Este nevoie ca Inspekția Judiciară să ofere garanții sporite de independență, imparțialitate și profesionalism, în acord cu deciziile recente ale CJUE, CEDO și CCR, dar și cu luarea în considerare a recomandărilor din rapoartele MCV, GRECO, avizele Comisiei de la Veneția și, mai nou, Mecanismul Statului de Drept, fapt asumat și prin programul de guvernare actual dar și prin Proiectul de Hotărâre pentru aprobarea Strategiei de Dezvoltare a Sistemului Judiciar 2022-2025.

4. Activitatea Consiliului în materie disciplinară ar trebui reconfigurată în vederea asigurării independenței judecătorilor și procurorilor, a creșterii încrederii în Consiliu, a transparentizării activității acestuia și a asumării răspunderii membrilor.

Practica actualului Consiliu de nepublicare a hotărârilor în materie disciplinară ar trebui revizuită. Chiar dacă soluțiile secțiilor în materie disciplinară nu sunt definitive, **publicarea motivării soluției** echivalează cu un semnal de asumare a responsabilității din partea membrilor Consiliului. Finalitatea publicării motivării soluțiilor este cea de a asigura transparența și uniformitatea practicii secțiilor disciplinare, previzibilitatea soluțiilor, pentru a regla în mod preventiv comportamentul magistraților și a satisface interesul public demonstrând că sistemul judiciar este responsabil și capabil de autoreglare.

Motivarea soluțiilor în materie disciplinară odată cu pronunțarea în cazul admiterii acțiunii disciplinare și al aplicării de sancțiuni, după modelul hotărârilor pronunțate în materie penală, este o cerință tot mai pregnant auzită în rândurile colegilor. Răspunderea disciplinară este de o gravitate apropiată de cea penală, având o influență covârșitoare asupra carierei și eficienței activității magistratului. Hotărârile secțiilor în materie disciplinară se adoptă după modelul hotărârilor judecătorești, astfel că ar trebui indicată nominal soluția adoptată de fiecare membru al secției, dovadă de asumare a responsabilității.

4. Unele recomandări ale Comisiei 1 în ceea ce privește posibile incompatibilități și interdicții au creat nemulțumiri în rândul colegilor fiind percepute

drept o îngrădire suplimentară a posibilităților oricum reduse ale acestora de a participa la viața societății.

Consider că ar trebui regândită această activitate și clarificată forța juridică a interpretărilor date în comisii. În orice caz, adoptarea unor astfel de recomandări de principiu ar trebui precedată de ample dezbateri, inclusiv cu asociațiile profesionale, existând riscul agravării regimului de interdicții și incompatibilități și așa extrem de drastic.

5. Evaluarea judecătorului

În interiorul corpului magistraților au fost exprimate îngrijorări cu privire la noul regulament de evaluare, în special cu privire la criteriul caracterul imputabil al casărilor sau modificărilor hotărârilor judecătorești. Principala temere exprimată a fost subiectivismul colegilor de la instanța de control judiciar dar și îngrijorarea că o astfel de calificare drept imputabilă ar fi de natură să stimuleze părțile să exercite căi extraordinare de atac ori să sesizeze Inspekția Judiciară.

Personal am considerat încă din etapa de consultare că acest criteriu ar trebui eliminat întrucât adaugă la lege fiind un potențial motiv de anulare a regulamentului și de creare a unui vid legislativ, respectiv crearea de sincope privind cariera magistratului pentru acele aspecte unde se solicită condiția evaluărilor. Pe de altă parte, în situația preluării prin noua lege a acestui criteriu, consider că este oportun ca o astfel de calificare să fie realizată de către instanța de control judiciar, cu garanțiile suplimentare prevăzute de actualul regulament.

6. Independența financiară

Pentru ca independența judecătorului să fie efectiv asigurată este necesară o remunerare adecvată, în acord cu locul și rolul justiției în statul de drept, importanța socială a muncii, răspunderea, complexitatea, riscurile în exercitarea funcției, incompatibilitățile și interdicțiile prevăzute de lege pentru magistrați. Chiar dacă salarizarea judecătorilor poate fi considerată adecvată la acest moment, trebuie subliniat că aceasta a fost rezultatul a numeroase litigii câștigate în instanță, dar și faptul că în sistem persistă inechități privind

încasarea drepturilor salariale restante sau sub aspectul modului de stabilire a drepturilor salariale.

Aceste inechități și neclarități în ce privește salarizarea magistraților trebuie soluționate unitar pentru că nenumăratele litigii promovate de magistrați pentru drepturile lor salariale sunt de natură să afecteze imaginea justiției per ansamblu. Tocmai de aceea ar trebui inițiat un dialog loial cu Ministrul Justiției iar Consiliul, în exercitarea atribuției de garant al independenței justiției, să joace un rol de facilitator al salarizării unitare și al executărilor benevole de către ordonatorul principal de credite.

Împrejurarea că pensiile sunt semnificativ mai mari decât ultimul salariu în plată nu poate fi imputată Consiliului față de prerogativele sale prevăzute de lege, însă această anomalie este pusă pe seama magistraților. Consider că acest aspect ar trebui clarificat public pentru că este de natură să afecteze încrederea în justiție dar și să ofere argumente susținătorilor politici ai eliminării ”pensiilor speciale”.

Eliminarea inechităților din domeniul salarizării și a acordării pensiilor de serviciu sunt asumate și prin Proiectul de Hotărâre pentru aprobarea Strategiei de Dezvoltare a Sistemului Judiciar 2022-2025.

6. Libertatea de exprimare a judecătorilor constituie, cel puțin la nivel de aparență, obiectul unui tratament diferențiat din partea actualului Consiliu, anumite luări de poziție publice ale unor colegi cu privire la aspecte ce țin de legile justiției fiind aspru sancționate în timp ce altor manifestări publice nu li s-a aplicat același tratament.

Nu trebuie omis faptul că fiecare judecător are obligația de apăra independența justiției, dar cu respectarea tuturor interdicțiilor și incompatibilităților sancționate de lege. Rolul Consiliului trebuie să fie acela de a evalua obiectiv și imparțial aceste manifestări fără a contribui la polarizarea și mai accentuată a curenților de opinie din justiție.

7.Sfera abaterilor disciplinare ar trebui ajustată cu ocazia dezbaterilor asupra noilor legi ale justiției, cu luarea în considerare a jurisprudenței recente CEDO, CJUE și CCR.

8. Eficiența și utilitatea mecanismelor de apărare a reputației, apărarea independenței judecătorului ori a sistemului judiciar în ansamblul său sunt chestionate în rândurile magistraților. Pe de o parte, procentual din ultimul raport privind starea justiției făcut public, rezultă că mare parte dintre solicitări sunt respinse. Pe de altă parte, se apreciază, pe bună dreptate, că lipsa unei reacții prompte și amânarea soluționării acestor solicitări este de natură să dilueze forța mesajului. Consider că aceste mecanisme trebuie utilizate cu maximă promptitudine și fermitate pentru a fi realmente apte să protejeze atât încrederea societății în justiție cât și să creeze convingerea fiecărui judecător că beneficiază de o protecție reală și efectivă din partea Consiliului.

II. Calitatea vieții profesionale - primum vivere deinde philosophari

1. Distribuirea echilibrată a resursei umane

Criza acută de resursă umană, depopularea sistemului prin valul de pensionări reclamă dezvoltarea urgentă a unei **strategii pe termen mediu și lung privind resursa umană**, pentru a evita discrepanțele de volum de activitate. Evident, o astfel de strategie trebuie abordată prin prisma prerogativelor constituționale, printr-un parteneriat loial cu Ministrul Justiției. În mod concret se impune corelarea intrărilor în magistratură cu potențialele depopulări, situația actuală fiind de o gravitate fără precedent, valul de pensionări transformându-se într-un veritabil exod din magistratură cauzat de varii motive (attractivitatea pensiei care în prezent are un quantum semnificativ mai mare decât indemnizația în plată, percepția riscului eliminării pensiei de serviciu și a actualelor condiții de pensionare, uzura cauzată de creșterea volumului de activitate și a complexității cauzelor pe fondul numărului mare de posturi vacante, inflația legislativă și lipsa de coerență a normelor, răspunderea disciplinară) .

O reală strategie privind resursa umană presupune normarea activității pentru a beneficia de o unitate de măsură cât mai fidelă a încărcăturii.

Abordarea onestă a repartizării echilibrate a volumului de muncă presupune în mod prioritar reșezarea progresivă a schemelor de personal în cadrul aceleiași secții, instanțe, la nivelul curților de apel și, respectiv, la nivel național.

Calendarul concursurilor, respectiv calendarul transferurilor ar trebui să fie mai adaptate nevoilor sistemului, caracterizat printr-un ritm foarte accentuat al plecărilor.

Ar trebui dezvoltată o soluție tehnică care să permită **Ecris să asigure nu doar repartizarea aleatorie, ci și repartizarea echilibrată a cauzelor**, știut fiind că sunt situații în care se constată o repartizare dezechilibrată a cauzelor între completuri configurate în mod identic.

Un obiectiv recurent regăsit și în proiectele actualilor membri ai Consiliului constă în **asigurarea raportului 1 judecător/2 greșieri**, ceea ce ar permite degrevarea judecătorului de sarcini administrativ judiciare sau judiciare mai puțin complexe. Un posibil remediu ar fi generalizarea instituției **asistentului de judecător**, în orice formă fezabilă financiar, fie descentralizat, fie la nivel național, proiectul pilot aflat în derulare făcând dovada creșterii eficienței prin aportul acestui tip nou de auxiliar al justiției.

2. Digitalizarea

Digitalizarea este un obiectiv esențial, asumat și în Programul de guvernare prin Ministerul Justiției dar și prin Proiectul de Hotărâre pentru aprobarea Strategiei de Dezvoltare a Sistemului Judiciar 2022-2025. Este astfel recunoscută nevoia unui concept funcțional și unitar pentru digitalizarea justiției din România.

În mod **incontestabil** digitalizarea justiției va conduce la eficientizarea activității judiciare conducând la îmbunătățirea calității vieții profesionale.

În acest sens, este nevoie de un demers comun al CSM și al Ministerului Justiției pentru a impune un dosar digital, care în prima fază să reprezinte o alternativă alături de

dosarul în format de hârtie, urmând ca, în viitor, să îl înlocuiască cu totul, ceea ce ar reduce semnificativ costurile, inclusiv pe cele privind arhivarea, dar și impactul asupra mediului.

Standardizarea și limitarea dimensiunii actelor de procedură ar putea reduce semnificativ volumul de muncă în sistemul judiciar, însă, evident, este necesară o modificare a normelor de procedură. Indirect se poate atinge acest deziderat prin stimularea accentului pus pe calitatea actelor de procedură în detrimentul cantității, pe capacitatea de sinteză.

Consiliul ar trebui să se implice activ în centralizarea și sistematizarea propunerilor venite din partea sistemului judiciar, generalizarea diferitelor aplicații tehnice dezvoltate la nivel local și valorificarea acestor inițiative în relaționarea cu celelalte puteri pentru trecerea într-o nouă paradigmă a procesului judiciar, aceea a digitalizării.

3.Modificarea și actualizarea regulamentului de ordine interioară al instanțelor este necesară, la mai bine de 7 ani de la adoptarea acestuia. Se impune clarificarea unor aspecte care au dat naștere unor interpretări diferite precum și reglementarea unor situații care nu au fost avute în vedere la momentul adoptării sale cum sunt: dosarul electronic, corespondența electronică, suportarea costurilor imprimării corespondenței electronice sau a exemplarelor de comunicat, anonimizarea datelor cu caracter personal sau anonimizarea pe portal, protecția datelor cu caracter personal. Punerea în aplicarea a Regulamentului 2016/679 privind protecția datelor cu caracter personal la nivelul sistemului judiciar este asumată și prin Proiectul de Hotărâre pentru aprobarea Strategiei de Dezvoltare a Sistemului Judiciar 2022-2025.

4.Asigurarea resurselor materiale adecvate și continuarea demersurilor pentru **autonomizarea financiar-bugetară prin preluarea bugetului instanțelor de către Consiliu**, în mod evident, ar conduce la o creștere a calității vieții în instanță. Preluarea bugetului de către Consiliu a rămas în stadiul de proiect, cu toate că majoritatea membrilor consiliului au propus acest obiectiv atunci când au candidat.

5. Degrevarea judecătorilor de activități non-judiciare

O rezolvare de substanță a supra-aglomerării instanțelor presupune un dialog loial cu celelalte puteri, pentru definirea a ceea ce este necesar să ajungă în fața judecătorului. Sub acest aspect, ceea ce poate face Consiliul în limitele prerogativelor sale, este să propună soluții normative vizând degrevarea judecătorilor de activități non-judiciare. Un instrument util va fi cel livrat în urma proiectului privind "Eficiența - Eliminarea factorilor pentru inflația de cauze, identificarea elementelor normative și a tendințelor de aglomerare", având ca obiectiv îmbunătățirea accesului la justiție printr-un proces transparent și predictibil de reducere a cauzelor care conduc la aglomerarea instanțelor și implicit durată lungă de soluționare. Este de dorit a se da eficiență mecanismului reglementat de art. 27 din Legea nr. 304/2004 potrivit căruia, anual, Înalta Curte de Casație și Justiție stabilește în Secții Unite cazurile în care este necesară îmbunătățirea legislației.

Tot o soluție de fond care poate fi pusă în practică de către Consiliu constă în inventarierea și valorificarea propunerilor venite din instanțe în sensul identificării aspectelor ce se impune a fi reformate din punct de vedere legislativ, în domeniul justiției potrivit prerogativelor prevăzute de art. 38 alin.5 din Legea nr. 317/2004 conform cu care Plenul CSM poate sesiza ministrul justiției cu privire la necesitatea inițierii sau modificării unor acte normative în domeniul justiției.

6. Calitatea vieții în instanțe presupune abordarea cu responsabilitate a fenomenului de suprasolicitare care se regăsește în cadrul sistemului judiciar, fenomen cauzat atât de complexitatea și volumul de muncă, cât și de încărcătura emoțională și psihologică a activității judiciare.

În plus față de cele de mai sus, potențiale remedii pentru această problematică ar putea fi: includerea în programele de formare continuă a unor sesiuni având ca tematică dobândirea abilităților non juridice menite să asigure o mai bună calitate a vieții profesionale, sesiuni de training despre comunicare și interacțiune cu colegii sau alți participanți, înțelegerea și asumarea unor culturi organizaționale sănătoase, gestionarea emoțiilor, eficientizarea activității prin stimularea unor proceduri de minimizare a stresului,

managementul timpului. Ar trebui luată în calcul și participarea magistraților la sesiuni de consiliere psihologică, altele decât cele oferite prin intermediul psihologului instanței (acolo unde există).

În acest context, **programul de muncă flexibil și munca de la domiciliu**, chiar dacă implică o provocare organizatorică pentru conducerea administrativă a instanței, corelate cu digitalizarea iminentă, vor conduce la eficientizarea activității, și la asigurarea unui echilibru între viața profesională și cea personală.

7. Cariera judecătorului sub semnul meritocrației

Modalitatea actuală de **promovare în funcții de execuție, inclusiv promovarea la Înalta Curte de Casație și Justiție** ridică numeroase controverse. Noile legi ale justiției vor tranșa această problematică, iar actuala modalitate de promovare în baza regulamentelor adoptate de Consiliu va trebui evaluată cu luciditate și responsabilitate, fie că este vorba de condițiile de vechime, fie că este vorba de reglementarea unei modalități de evaluare cât mai obiective. Condițiile actuale de vechime pentru promovare, cu neluarea în considerare a duratei INM, au condus la diminuarea bazei de selecție pentru promovare, cu consecințe asupra calității resursei umane. De exemplu, pentru a promova la Înalta Curte de Casație și Justiție, majorarea vechimii potrivit reglementării actuale este considerabilă: în prezent vechimea cerută este de 18 ani fără durata INM, de la 15 ani cu includerea duratei INM cum prevedea forma anterioară a legii.

Procedura actuală de promovare efectivă în funcții de execuție este de durată și se constată o reticență a colegilor de a se înscrie, una dintre cauzele invocate fiind subiectivismul evaluării. În ce privește promovarea la Înalta Curte de Casație și Justiție în rândul colegilor s-au exprimat, de asemenea, critici legate de subiectivism sau de lipsa de previzibilitate și transparență a criteriilor avute în vedere la etapa interviu desfășurată chiar în fața secției de judecători a Consiliului.

Consider că **specializarea judecătorului** trebuie să fie stimulată și garantată, mai ales la nivelul instanțelor de control judiciar, și sunt de eliminat acele practici

administrative potrivit cărora locurile vacante să fie ocupate prioritar în detrimentul specializării judecătorului.

E de apreciat dacă practica adoptată recent de Secția de judecători privind **suspendarea promovării până la soluționarea unor acțiuni disciplinare** nu ar trebui revizuită.

Modalitatea de promovare în funcții de conducere ar trebui reevaluată. Foarte multe funcții de conducere sunt ocupate prin delegări repetate, iar în cazul unor delegări durată acestora depășește durată unor mandate, ceea ce este cu totul anormal, mai ales în lipsa unor proceduri transparente privind delegarea. Modalitatea de desfășurare a probei privind susținerea proiectului de management a avut un efect descurajant pentru cei dispuși să se înscrie la concurs, fiind considerată de mulți colegi drept subiectivă. Se impune a fi regândită maniera de numire a comisiilor de evaluare a proiectelor, a procedurii de evaluare, eventual prin stabilirea unor subcriterii obiective și a unor note minimale printr-o anexă la regulament, după modelul promovării la ÎCCJ ori chiar reformarea pe cale legislativă a modalității de numire în funcții de conducere, eventual prin introducerea unui aviz al adunării generale a judecătorilor.

III. Responsabilitate, eficiență și transparență în activitatea Consiliului

Prerogativele Consiliului sunt de un impact major nu numai în ce privește organizarea și funcționarea instanțelor dar și în ce privește viața profesională a fiecărui judecător, astfel că transparența în activitatea Consiliului este o garanție a realizării cu responsabilitate a menirii constituționale a Consiliului.

1. Responsabilitatea, eficiența și transparența în activitatea Consiliului presupun **menținerea unui contact real atât cu conducerea instanțelor dar, mai ales, cu judecătoria și cu asociațiile profesionale ale acestora.**

Din păcate, **consultarea magistraților** în diverse probleme a rămas și sub mandatul actualului Consiliu, de multe ori, doar formală, deoarece fie se solicită răspunsuri la probleme complexe într-un interval de timp insuficient, fie în perioade ale anului în care o mare parte a magistraților nu au posibilitatea să își exprime punctul de vedere. Nu există transparență referitoare la modul de prelucrare a rezultatelor consultărilor, iar, de cele mai multe ori, există percepția că opinia exprimată de judecători nu se reflectă ulterior în deciziile adoptate de către Consiliu. O posibilă soluție ar fi crearea unor chestionare on line, în mod securizat, pentru ca fiecare judecător să poată să își exprime opinia și observațiile, eventual prin utilizarea EMAP. Lipsa unui contact direct și a unor consultări reale conduce neîndoielnic la pierderea încrederii magistraților în Consiliu și, implicit, la reticență în exprimarea voinței reale a corpului magistraților. Pentru re consolidarea încrederii corpului magistraților și responsabilizarea membrilor Consiliului consider absolut necesară organizarea de **întâlniri periodice între membrii Consiliului și colegii** la sediul instanțelor. Totodată cred că trebuie organizate periodic **întâlniri cu asociațiile magistraților**, indiferent de divergențele de opinii notorii dintre acestea, cu scopul de a identifica acele probleme resimțite la nivelul sistemului dar, mai ales, posibilele soluții.

2. Vulnerabilitățile și soluțiile identificate anual prin comunicarea răspunsului la **chestionarul privind starea justiției** reprezintă un punct de pornire, dar nu unul suficient pentru a cunoaște problemele cu care se confruntă colegii în activitatea curentă, astfel că este necesar să fie deschise **canale directe de comunicare**.

3. Transparența activității Consiliului nu se poate rezuma la transmiterea în direct a ședințelor ci trebuie, mai degrabă, să se reflecte în **redactarea și publicarea hotărârilor** la un moment cât mai apropiat de data adoptării, astfel încât să fie cunoscute argumentele. Sunt de notorietate întâzieri semnificative în motivarea unor soluții cu impact atât asupra judecătorului vizat dar și asupra bunului mers al activității instanțelor. În materie disciplinară, date fiind consecințele extrem de grave nu doar cu privire la judecătorul

sanționat dar, în anumite situații și cu privire la instanța unde acesta își desfășoară activitatea, ar trebui reglementată sau pusă în practică, fie și fără o reglementare, **motivarea soluției odată cu pronunțarea** prin analogie cu procedura penală.

4. Nu în ultimul rând, sub semnul responsabilității, consider că practica actuală a **”votului nul” sau lipsa de cvorum** nu ar trebui să se perpetueze în noul Consiliu. Percepția în rândul colegilor este extrem de negativă, această practică fiind înțeleasă ca lipsă de asumare a răspunderii sau ca o neîndeplinire a atribuțiilor de serviciu.

5. **Digitalizarea dosarului profesional** al judecătorului este posibilă și necesară. **Dosarul electronic în materie disciplinară** ar conduce de asemenea la eficientizarea activității Consiliului, inclusiv în beneficiul magistraților ce fac obiectul acțiunii disciplinare.

6. **Politica de delegare și detașare în cadrul Consiliului** ar trebui să se desfășoare de o manieră transparentă și concurențială, cu atât mai mult cu cât ceea ce trebuie urmărit este conlucrarea cu cei mai buni profesioniști dintre magistrați și doar dacă este strict necesar, dată fiind criza de resursă umană cu care se confruntă foarte multe instanțe.

7. Nu în ultimul rând, consider că este o dovadă de responsabilitate ca **membrii Consiliului care dețin funcții de conducere** în instanțe să renunțe la acestea, deblocând procedura de ocupare prin concurs pentru a se evita ocuparea prin delegări, uneori chiar ”în cascadă” a respectivelor funcții pe o durată atât de mare, care echivalează cu două mandate.

Scurte concluzii

Integritatea este cheia în care am scris acest proiect și cred cu tărie că **integritatea dă substanță legitimității statului magistratului dar și Consiliului ca for**

reprezentativ al magistraților. În lipsa integrității, independența judecătorului și a justiției va fi percepută drept un privilegiu. Integritatea trebuie să caracterizeze magistratul nu numai în activitatea judiciară dar și în activitatea administrativă cea mai înaltă, aceea de membru al Consiliului Superior al Magistraturii.

Dincolo de profesionalism, diagnostice, soluții sau obiective, integritatea este manifestarea absolută a responsabilității și capătă contur prin onestitate și corectitudine, prin consecvență de caracter.

În mod indubitabil, la nivel de percepție publică, integritatea membrilor și integritatea instituțională a Consiliului Superior al Magistraturii, cel mai înalt for al magistraților, se identifică cu integritatea puterii judecătorești, astfel că fiecare dintre noi trebuie să conștientizeze **responsabilitatea uriașă care ne revine atunci când ne exercităm votul** pentru a ne desemna reprezentanții.

Fără a avea pretenția unui inventar complet al problemelor cu care ne confruntăm în cadrul sistemului judiciar ori a unui monopol al posibilelor soluții, vă asigur că voi rămâne deschisă la semnalele sau propunerile dumneavoastră, cu scopul asumat de consolidare a legitimității statului judecătorului în vederea asigurării unui act de justiție cu adevărat performant.

judecător,

RAMONA GRAȚIELA MILU